

**Małgorzata Gasz**

Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

## **ZMIANY W KONSTRUKCJI PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH JAKO ELEMENT DŁUGOTERMINOWEJ POLITYKI PODATKOWEJ**

Podatki dochodowe stanowią instrument oddziaływania państwa na różne sfery życia gospodarczego, a jednocześnie są ważnym narzędziem wpływu na sytuację ekonomiczną podatników. Istota i zakres ingerencji państwa w podział dochodów obywateli sprowadzają się przede wszystkim do pozyskiwania dochodów budżetowych.

Przeprowadzane sukcesywnie od 1992 r. zmiany na gruncie regulacji podatkowych, podporządkowane celom zarówno krótkoterminowym, jak i strategicznym, związane były przede wszystkim z koniecznością dostosowania regulacji podatkowych do reguł konkurencyjnej gospodarki rynkowej. W następnych latach ich wyznacznikiem stały się również przeprowadzona reforma administracyjna i powrót do koncepcji samorządu terytorialnego oraz konieczność dostosowania pewnych obszarów prawa podatkowego do standardów Unii Europejskiej. Obok zmian strukturalnych gospodarki celem długoterminowym stało się zapewnienie państwu stabilnych i efektywnych źródeł zasilania budżetu.

Realizowane w ramach tzw. reformy systemu podatkowego najistotniejsze regulacje związane były z oparciem systemu dochodów budżetowych na podatkach pośrednich. W tym celu w 1993 r. wprowadzono do polskiego systemu podatkowego podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy. Ponadto rok wcześniej wprowadzono opodatkowanie dochodów osób fizycznych oraz w znacznym stopniu zmieniono podstawy konstrukcyjne podatku dochodowego od osób prawnych. Współczesny polski system podatkowy nie jest systemem jednolitym z punktu widzenia sytuacji prawnopodatkowej podmiotów. Składa się z czterech podsystemów i zawiera odrębne regulacje odnoszące się do opodatkowania działalności gospodarczej podmiotów prywatnych, państwowych podmiotów gospodarczych, ludności oraz rolnictwa [Szczodrowski 2003, s. 124].

Aby móc się odnieść do skali obciążeń danym podatkiem oraz określić stopień ich wpływu na poziom realizowanych dochodów budżetowych, nie należy sugerować się jedynie stawką podatku. Takie podejście prowadzić może do mylnych wniosków, bowiem stopień obciążeń podatkowych determinowany jest jednocześnie wieloma czynnikami. Do najważniejszych zaliczyć należy: kształt systemu podatkowego danego kraju, a w jego ramach konstrukcję skali podatkowej odnoszącą się do określonego przedmiotu opodatkowania, sposób ustalania podstawy opodatkowania, uwzględniający kwotę wolną od podatku, rodzaj i zakres preferencji podatkowych czy określone rozwiązania prawa cywilnego czy prawa bilansowego. Obowiązujące bowiem w danym kraju standardy i przepisy rachunkowości określają istotne dla ustalenia wysokości dochodu parametry, takie jak np. wydatki zaliczane do kosztów uzyskania przychodu czy stawki amortyzacji środków trwałych.

Obowiązująca obecnie zarówno w Polsce, jak i innych krajach europejskich konstrukcja podatku dochodowego od osób fizycznych odpowiada koncepcji tzw. globalnego podatku dochodowego, gdzie dochód jako podstawa opodatkowania ujmowany jest w sposób ogólny, ze wskazaniem źródeł przychodów<sup>1</sup>. Zgodnie z przepisami europejskiego ustawodawstwa podatkowego źródłami przychodów mogą być: praca samodzielna oraz praca najemna, majątek, najem i dzierżawa, działalność gospodarcza, gospodarstwo rolne i leśne. Powstanie dochodu może być zatem związane ze świadczeniem pracy zarobkowej, efektem określonych procesów wytwórczych i usługowych, a także przekazywanych ze strony państwa bezzwrotnych transferów w postaci rent, emerytur czy zasiłków.

W zakresie opodatkowania dochodów osobistych rozwiązania prawopodatkowe przyjęte w Polsce i innych krajach europejskich cechuje wiele podobieństw. Do cech wspólnych należą m.in. progresywny charakter podatku dochodowego od osób fizycznych, uwzględnianie w konstrukcji podatku kwot wolnych od podatku oraz potrąceń (np. składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego), a także przyjęcie koncepcji podatku dochodowego od osób fizycznych, zgodnie z którą pełni on funkcję zarówno fiskalną, jak i socjalną [Budzisz 1996, s. 20-21]. Pewne istotne różnice odnoszą się jednakże do stosowanych w tych państwach rozwiązań szczegółowych (np. zróżnicowane metody potrącania kosztów uzyskania przychodu, uwzględniające rodzaj źródła przychodów).

Dane obrazujące wartość i dynamikę zmian wpływów z PIT w dochodach budżetu państwa w Polsce w latach 1992-2004 przedstawia tabela 1. Ich wartość rosła krocząco w latach 1992-1998. Bardzo znaczny spadek wielkości wpływów do poziomu 66,68% w stosunku do roku poprzedniego był wynikiem szerokiego korzystania z ulg podatkowych przez znaczną liczbę podatników. W kolejnych latach wartość wpływów wzrosła, co należy wiązać z polityką ograniczania przez państwo zakresu preferencji podatkowych.

<sup>1</sup> W celu ustalenia podstawy opodatkowania właściwy jest następujący sposób postępowania: w odniesieniu do każdego źródła określa się wielkość przychodu oraz koszty jego uzyskania. W dalszej kolejności sumuje się podstawy opodatkowania z danych źródeł dochodów po uwzględnieniu ewentualnych strat oraz wynikających z ustawy kwot preferencji podatkowych.

Tabela 1. Wielkość wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach budżetu państwa w Polsce oraz dynamika zmian

Wyszczególnienie	Rok											
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Wpływy z PIT w dochodach budżetu państwa (w mln zł)	7 226,1	11 942,4	17 375,6	23 511,8	26 171,9	29 941,5	34 664,0	23 115,2	23 088,6	23 444,2	24 139,0	25 647,9
Dynamika zmian (w%)	x	165,27	145,50	135,32	111,31	114,40	115,77	66,68	99,88	101,54	102,96	106,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie [„Roczniki Statystyczne...” 1992-2002; „Mały Rocznik...” 2004; Sprawozdanie z wykonania... 2003].

Strukturę wpływów z PIT w dochodach budżetu państwa prezentuje tabela 2. O ile w latach 1992-1995 oraz 1997-1998 znaczenie tego podatku w dochodach budżetu państwa rosło, o tyle rok 1999 zapoczątkował okres malejących wpływów.

Tabela 2. Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach budżetu państwa w Polsce (w %)

Wyszczególnienie	Rok											
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Udział dochodów z PIT w dochodach budżetu państwa	23,10	26,02	27,52	28,08	26,26	25,00	27,39	18,36	17,02	16,68	16,82	16,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie [„Roczniki Statystyczne...” 1992-2002; „Mały Rocznik...” 2004; Sprawozdanie z wykonania... 2003].

Przyjęta w 1992 r. konstrukcja polskiego podatku dochodowego od osób fizycznych (*personal income tax*) opiera się na trzyszczeblowej progresywnej skali podatkowej, uwzględniającej kwotę wolną od podatku u podatników osiągających dochody w I przedziale skali. Elementem składowym konstrukcji PIT jest system preferencji podatkowych, których zakres w ostatnich latach się zmniejsza. System ulg i zwolnień podatkowych bowiem wpływa na obniżenie i zróżnicowanie poziomu efektywnej stawki podatku. Stosowane w Polsce opodatkowanie dochodów osób fizycznych odbywa się według zasad tzw. progresji szczeblowanej, gdzie opodatkowaniu wyższą stawką podatku podlega nadwyżka dochodów ponad granicę poprzedniego przedziału. Najlicniejszą grupę podatników stanowią osoby o dochodach mieszczących się w I przedziale podatkowym (średnio ponad 94% ogółu podatników w badanym okresie). Odsetek osób o najwyższych dochodach zawierał się w przedziale 1,13-1,56%<sup>2</sup>.

Analizując wysokość opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych (tab. 3), można zauważyć, że najmniejszą skalę zmian odnotowuje się w odniesieniu do I przedziału podatkowego, gdzie poziom stawek w badanym okresie wahał się w przedziale 19-21%. II przedział podatkowy cechuje nieco większa rozpiętość stawek, tj.

<sup>2</sup>Dane Ministerstwa Finansów, Departament Podatków Bezpośrednich.

30-33%, najistotniejsza zaś zmiana poziomu podstawowych stóp podatkowych (5 pkt procentowych) miała miejsce w III przedziale podatkowym, gdzie stawka podstawowa wahała się w granicach 40-45%. Liczba trzech progów podatkowych w całym badanym okresie nie zmieniała się. Począwszy od 1998 r., przyjęty w każdym z trzech przedziałów poziom stawek także cechuje stabilność.

Tabela 3. Wysokość stawek w podatku dochodowym od osób fizycznych w Polsce (w %)

Wyszczególnienie	1992-1993	1994-1996	1997	1998-2004
I przedział podatkowy	20	21	20	19
II przedział podatkowy	30	33	32	30
III przedział podatkowy	40	45	42	40

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Począwszy od 1998 r., podstawowe stawki podatku w każdym z trzech przedziałów ustabilizowały się. W I przedziale podatkowym stawka 19% osiągnęła najniższy poziom w badanym okresie. Tabela 4 przedstawia wysokość dochodów wyznaczających granice przedziałów podatkowych.

Tabela 4. Przedziały podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 1992-2004 (w zł) oraz dynamika zmian poziomu dochodów stanowiących podstawę wyszczególnienia przedziałów podatkowych (w %)

Rok	I przedział podatkowy	Dynamika zmian (rok poprzedni = 100)	II przedział podatkowy	Dynamika zmian (rok poprzedni = 100)	III przedział podatkowy	Dynamika zmian (rok poprzedni = 100)
1992	$D \leq 6\ 480$	-	$6\ 480 < D \leq 12\ 960$	-	$D > 12\ 960$	-
1993	$D \leq 6\ 480$	0	$6\ 480 < D \leq 12\ 960$	0	$D > 12\ 960$	0
1994	$D \leq 9\ 080$	140,12	$9\ 080 < D \leq 18\ 160$	140,12	$D > 18\ 160$	140,12
1995	$D \leq 12\ 400$	136,56	$12\ 400 < D \leq 24\ 800$	136,56	$D > 24\ 800$	136,56
1996	$D \leq 16\ 380$	132,10	$16\ 380 < D \leq 32\ 760$	132,10	$D > 32\ 760$	132,10
1997	$D \leq 20\ 868$	127,40	$20\ 868 < D \leq 41\ 736$	127,40	$D > 41\ 736$	127,40
1998	$D \leq 25\ 252$	121,01	$25\ 252 < D \leq 50\ 504$	121,01	$D > 50\ 504$	121,01
1999	$D \leq 29\ 624$	117,31	$29\ 624 < D \leq 59\ 248$	117,31	$D > 59\ 248$	117,31
2000	$D \leq 32\ 736$	110,50	$32\ 736 < D \leq 65\ 472$	110,50	$D > 65\ 472$	110,50
2001	$D \leq 37\ 024$	113,10	$37\ 024 < D \leq 74\ 048$	113,10	$D > 74\ 048$	113,10
2002-2004	$D \leq 37\ 024$	0	$37\ 024 < D \leq 74\ 048$	0	$D > 74\ 048$	0

D – dochód do opodatkowania.

Źródło: [Ustawa o podatku...]; obliczenia własne.

Poziom dochodów stanowiących podstawę wyszczególnienia przedziałów podatkowych PIT w kolejnych latach jest wielkością zmienną. W latach 1994-2001 wzrastała wartość progów. W latach 1992 i 1993 wartość nadwyżki dochodu, powyżej której naliczany był podatek według stawki 30%, wynosiła 6 480 zł, natomiast w 2001 r. była ponad pięciokrotnie większa i wyniosła 37 024 zł. Waloryzacja tzw. progów podatkowych powinna być dokonywana na poziomie odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy, w porównaniu z analogicznym okresem w roku poprzednim. Zasada ta złamana została m.in. w 1993 r., kiedy to progi podatkowe zostały zamrożone na poziomie roku 1992 r., oraz w latach 2001-2004.

W latach 1992-2004 tendencja do zmian skali PIT ulegała znacznym wahaniom; w pewnych okresach obserwować można było zaostrzenie progresji, a następnie jej łagodzenie. Wyrazem zaostrzenia progresji było podwyższenie w latach 1994-1996 stawek podatku z 20 do 21%. Jednocześnie efekt wzrostu obciążeń mógł być łagodzony dzięki możliwości stosowania szeregu odliczeń od dochodu. Jednakże już w 1997 r. efekt złagodzenia progresji uległ znacznemu ograniczeniu. Nastąpiła bowiem mniej korzystna z punktu widzenia podatnika zmiana w zakresie ulg podatkowych. Mianowicie większość ulg odliczana jest od podatku, a nie od dochodu. Korygowanie podstawy opodatkowania o określone preferencje powodowało jej zmniejszanie i umożliwiało niektórym podatnikom przeniesienie do niższego przedziału skali podatkowej, co jest jednoznaczne ze stosowaniem niższej stawki podatku. Okres, w którym podatnicy w znaczącym stopniu korzystali z preferencji podatkowych, obejmuje lata 1999-2002. Efektem stosowania przez podatników na szeroką skalę odliczeń od podstawy opodatkowania oraz od podatku było spłaszczenie progresji, a tym samym zmniejszenie ciężaru podatkowego. W latach 2001-2003 z ulg skorzystało średnio 11,1 mln podatników, którzy odliczyli w tym czasie od dochodu kwoty: 501 zł, 351 zł i 421 zł, oraz od podatku adekwatnie: 465 zł, 461 zł i 480 zł rocznie. Efektywna skala podatku w latach 2001-2003 kształtowała się na poziomie: 15,61%, 15,85% i 15,35% [Skwirowski 2004, s. 17]. Lata 1997 oraz 1998 to okres obniżania stawek podatku. Tendencji tej towarzyszyła jednocześnie polityka państwa ukierunkowana na dalsze ograniczanie zakresu preferencji podatkowych oraz likwidację niektórych z nich. W określonych przypadkach były to, z punktu widzenia polityki gromadzenia dochodów przez państwo, posunięcia uzasadnione. Chodzi tu zwłaszcza o ulgi z tytułu rent oraz prywatnych darowizn, które ze względu na błędy konstrukcyjne były polem wielu nadużyć ze strony podatników i znacznie uszczupliły wpływy do budżetu (lata 1995, 1996). Państwo stopniowo wycofywało się z rozwiązań błędnie skonstruowanych lub takich, z których podatnicy korzystali stosunkowo często, uszczuplając w znacznym stopniu dochody budżetowe. Ponadto część funkcjonujących w podatku dochodowym zwolnień podatkowych odnosiła się do przychodów, które nie wiązały się z osiągnięciem dochodów przez osoby fizyczne (np. budowa mieszkań pod wynajem). Do najbardziej popularnych ulg, z których najczęściej korzystali podatnicy, zaliczyć należy: ulgi z tytułu wydatków na własne cele

mieszkańciew, ulgę remontową, wydatki na odpłatne świadczenia zdrowotne, ulgi z tytułu rent i innych trwałych ciężarów, ulgi z tytułu wydatków na cele rehabilitacyjne oraz darowizny [*Obciążenia fiskalne...* 2003, s. 50-51]. Lata 1998-2004 to czas zmrozenia przedziałów skali podatkowej, ograniczania ich zakresu oraz dalszej likwidacji odliczeń. W 2004 r. likwidacji uległy ulgi na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe, zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz ulga remontowa. W miejsce błędnych konstrukcyjnie darowizn, jakie przekazywać mogły osoby fizyczne, wprowadzono uregulowania o darowiznach na rzecz organizacji pożytku publicznego lub kultu religijnego. Każdy podatnik PIT może przekazać na rzecz tych instytucji do 350 zł rocznie. Takie ograniczenie kwotowe spowodowało, w porównaniu z poprzednim rozwiązaniem, iż skala przekazywanych płatności jest zdecydowanie niższa.

W konstrukcji podatku dochodowego od osób fizycznych problemem wydaje się określenie dolnej granicy opodatkowania na takim poziomie, by uszczuplenie dochodów podatników nie odbywało się kosztem wydatków na konsumpcję, jak to się dzieje w grupie o najniższych dochodach. Roczna wielkość dochodu nie podlegająca opodatkowaniu, mająca z założenia osiągać poziom pozwalający zapewnić jednostkom tzw. minimum egzystencji, była niższa od ustalonej ustawowo płacy minimalnej. Na przykład w latach 2000-2004 poziom dochodu nie podlegającego opodatkowaniu wahał się w przedziale 2296-2789,68 zł, co w ujęciu miesięcznym oznacza odpowiednio 191,33-232,47 zł. Nie jest to zatem kwota, która odpowiada pojęciu minimum egzystencji<sup>3</sup>. Również kwotę zmniejszającą wysokość podatku (tab. 5) należy uznać, pomimo jej sukcesywnego wzrostu, raczej za symboliczną, o niewielkim znaczeniu dla zmniejszania obciążeń podatkowych.

Tabela 5. Kwota zmniejszająca podatek w latach 1992-2004 (w zł) oraz dynamika zmian (w %)

1992- -1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
86,40	121,20	165,60	218,40	278,20	336,60	394,80	436,20	493,32	518,16	530,08	530,08
-	140,28	136,63	131,88	127,38	120,99	117,29	110,49	113,09	105,03	102,3	0

Źródło: [Ustawa o podatku...]; obliczenia własne.

Od 2004 r. osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą stworzono możliwość wyboru formy opodatkowania dochodów pomiędzy podatkiem dochodowym od osób fizycznych z progresywną skalą podatkową, kwotą wolną od podatku oraz systemem ulg a liniowym podatkiem dochodowym od osób prawnych o ograniczonym zakresie preferencji. Rozwiązanie to należy uznać za krok w dobrym kierunku, gdyż ujednoczenie stawek podatków dochodowych osób fizycznych i prawnych na poziomie 19% zwiększa wzajemną konkurencyjność tych podmiotów. Jednocześnie wiąże się z tym zjawisko asymetrii opodatkowania. Wybór drugiej opcji rozliczeń bowiem ma swoje niekorzystne następstwa. Po pierwsze, wiąże się z utratą prawa do wspólnego rozliczania małżonków (co

<sup>3</sup> W 2004 r. wysokość płacy minimalnej została ustalona ustawowo na poziomie 624 zł.

ma niebagatelne znaczenie dla gospodarstw domowych, w których tylko jedno z małżonków uzyskuje dochody lub dochody te są relatywnie nieduże) lub osoby samotnie wychowującej dzieci. Kolejne negatywne aspekty wyboru stawki 19% wiążą się z wyeliminowaniem kwoty wolnej od podatku oraz utratą praw do ulg zarówno odliczanych od dochodu, jak i od podatku. Biorąc pod uwagę poziom obciążeń, podmiot, który rozważa możliwość wyboru tej formy opodatkowania, powinien skalkulować opłacalność takiego rozwiązania. Istotne są tu zwłaszcza ulgi nabyte przed końcem 2003 r., które mogą zmniejszać ciężar podatkowy jeszcze przez następne lata (m.in. ulga mieszkaniowa, remontowa czy ulga za kształcenie uczniów i przysposobienie do zawodu). Opcja wyboru 19% podatku liniowego jest istotna również dla tych osób, które chcą wykonywać określone świadczenia na rzecz pracodawców, u których poprzednio były zatrudnione, gdyż jej wybór w większości przypadków dyskwalifikuje taką możliwość.

Ujednolicając poziom stawek w podatkach dochodowych, zmniejszono jednocześnie katalog tzw. kosztów uzyskania przychodu. Niezależnie od wymienionych zmian, z dniem 1 stycznia 2004 r. podwyższono z poziomu 15 do 19% stopy opodatkowania dochodów z kapitałów pieniężnych (dywidendy, odsetki od pożyczek)<sup>4</sup> oraz wprowadzono nową ulgę, polegającą na możliwości odliczania darowizn przekazanych na cele organizacji pożytku publicznego. Darowizny te, obok zmodyfikowanej darowizny z tytułu przekazania środków na cele kultu religijnego, mogą być odliczane od dochodu w łącznej wysokości nie przekraczającej 10%. Natomiast za niekorzystny należy uznać wzrost stawki opodatkowania dywidendy z 15 do 19%. Takie uregulowanie pogłębia zjawisko wewnętrznego podwójnego opodatkowania osób fizycznych, albowiem nie mają one możliwości zmniejszenia wysokości podatku należnego, ustalonego na zasadach ogólnych, o podatek od dywidendy. Podatkiem dochodowym obciążone są także przekazywane przez osoby fizyczne kwoty, stanowiące w rozumieniu prawa dewizowego wyraz obrotów kapitałowych z zagranicą. Należy również odnotować, iż na skutek wielu nadużyć ze strony pracodawców ustawodawca zrezygnował z uregulowań sankcjonujących zwolnienia podatkowe PIT dla zakładów pracy chronionej.

Do pozytywnych rozwiązań, jakie miały miejsce w ostatnich latach, zaliczyć należy obniżenie stawek podatku dochodowego od osób zarówno fizycznych, jak i prawnych, wyjaśnienie i doprecyzowanie uregulowań prawnopodatkowych w dziedzinie opodatkowania stron umów leasingowych oraz wydłużenie okresu rozliczania poniesionych strat z 3 do 5 lat.

## Podsumowanie

Celem strategicznym, warunkującym możliwość osiągnięcia łatwo ściągalnych dochodów podatkowych, wydaje się konieczność stabilizacji systemu podatkowego. Cho-

<sup>4</sup> Podatek ten dotyczy również wkładów *a vista*, których oprocentowanie w ostatnich latach graniczy z poziomem inflacji. Właściciele tych kont nie mogą więc mówić o realizacji dodatkowego dochodu.

dzi tu o wypracowanie precyzyjnych, jednoznacznych i względnie stałych ram konstrukcyjnych podatków bezpośrednich. Niezwykle ważne są skoordynowanie założeń polityki podatkowej z przesłankami natury ekonomicznej i społecznej oraz konsekwencja wprowadzanych rozwiązań podatkowych. Należy oczekiwać, że następstwem ograniczania oraz likwidacji ulg, które ze względu na niejednoznaczność przepisów często były powodem zaniechania w ich stosowaniu, będzie wzrost efektywnej stawki podatku oraz zwiększenie wpływów budżetowych. Wydaje się, iż zmiany, jakie dokonują się w zakresie obniżania stawek PIT oraz ograniczania zakresu preferencji, zmierzają we właściwym kierunku. Preferencje podatników PIT, odnoszące się do pożądanej konstrukcji tego podatku, dotyczą obniżania jego podstawowych stawek z jednoczesnym ograniczaniem lub wręcz zaniechaniem preferencji.

## Literatura

- Budzisz M., *Podatki dochodowe w Polsce i w Europie*, Zeszyt CAS nr 27, Warszawa 1996.  
„Mały Rocznik Statystyczny” 2004.  
*Obciążenia fiskalne w Polsce na podstawie badań*, red. T. Famulska, K. Znanińska, Prace Naukowe AE, Katowice 2003.  
„Roczniki Statystyczne GUS” 1992-2002.  
Skwirowski P., *Podatki zmalały*, „Gazeta Wyborcza” z 31 sierpnia 2004 r.  
Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za rok 2003. [www.mf.gov.pl](http://www.mf.gov.pl).  
Szczyrowski G., *Polski system podatkowy. Strategia transformacji*, Wyd. UG, Gdańsk 2003.  
Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, DzU 2004 nr 14, poz. 176.

## CHANGES IN THE STRUCTURE OF PERSONAL INCOME TAX AS A COMPONENT OF LONG-TERM TAXATION POLICY

### Summary

The objective of this article is to present an analysis of changes in selected structural elements of personal income tax that have been introduced from the time the tax first appeared in the modern Polish tax system until now.

Prerequisites for introducing changes in individual tax structures may be quite varied and include e.g. reaching some definite objective of internal policy (reduction of budgetary deficit) or improving the international position of a given country. Such objectives are easier to achieve with a system based on efficient and easily executable taxes.